

✦ کوردستان ✦

وولانی راپرین وئرفانه و سووید

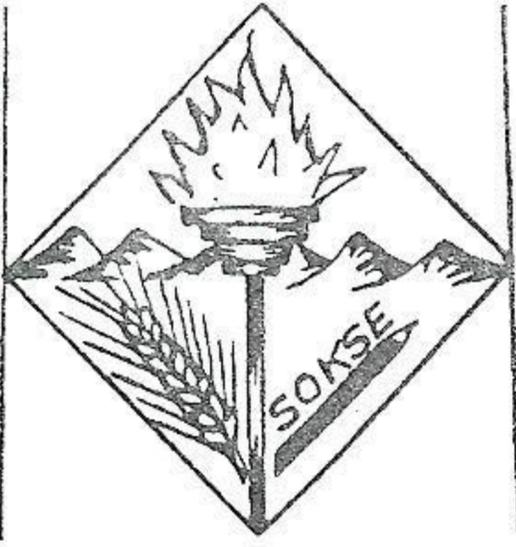
میرودسداق زیکوند
جیری هانریکا

زاگرووس سیروانی
له ئینگلیزی یه و کوردوییه تی به کوردی

له بند و کراوه کانی

ریکخراوی خویندکارانی سوکیالیستی کورد

له ئه وروپا (سوکیسه)

✦ کوردستان ✦

وولانی راپرین وئرفانو مریوید

Miroslav Zikmund

هیرودسداق زیکموند
جیری هانزیکا

زاگرووسس سیروانی
له ئینگلیزی یه و کردوویدی ته به کوردی

K

له بند و کراوه کانی

ریکخراوی خویندکارانی سوئسیالیستی کورد

له ئەوروپا (سوئیس)

بئىكى . .

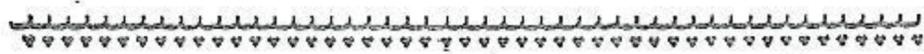
ئەم گوتارەي لايىرە دا بىلادە كرېتە وە ، پېشگوتنى
پەرتوو كېكە ، سالى ۱۹۶۲ بە زماني چىكوسلوفياكى
و ئەلماني و ئىنگىلىزى ، لە چىكوسلوفياكى بىلا
كراوۋ تە وە .

پەرتوو كەكە نىۋى ((كوردستان ، وولاتى راپىرەپىن و
ئەفسانە و ھومىد)) ە و لە لايەن (مېرۇسلاڧ
زىكموند) و (جىبرى ھانزىلكا) ە وە ئامادە كراوۋ و
برىتى يە لەم پېشگوتنە و (۶۱) وىنەي جىوان و
رازاوۋەي كوردستان ، كە ھەردوو نووسەرە لە كاتى
سەردانىكىاندا بۇ كوردستانى عىراق ، لە ناوچە كانى
ھەولپىرو سلىمانى و كەركووك گرتىبوونيان . لە
كوتايى كىپە كە شدا نە خشە يە كى كوردستانى
گە وەرە بىلا و كراوۋ تە وە .

کوردستان وولاتی راپه رین و ئە فسانه و هومیید

زاگروسی سـیروانی

له ئینگیزی یه وه کردوویه تی به
کوردی و په راویزی بسۆ داناوه .

ده لیئن هیوا دواشتیکه پیاو له دهستی ده دات . هه رچوونی
بیت ئە مه له باره ی نه ته وه کانه وه راست ده رناچی ، به لای
که مه وه له باره ی نه ته وه ی کورده وه . له وه یه رۆژی له رۆزان ،
یه کیک بیه وی له ئاسیادا نه ته وه ییک بدۆزیتسه وه که له
کورد زۆتر راپه رپین و ده ستیان دابیتسه چه ک به لام له م
سه ده ی خیرایی و له زکردنه ی ئیمه دا ، مه گه ر یه کی کاتی
ئه وه ی هه بی به دوا ی شتی بی ئە نجامدا بگه ری ، بیه وی ئە رکی
وا وه ئە ستۆ بگه ری .

کورد له بواریکی دیکه شدا هه رله پیشه وه ن . . . ده با
هه لکه وتنی ئاوا دارابایه به نه ته وه ییک که ئازایی و جه نگا-
وه ری که متر له خویندا بووایه ، نه ک میواندوستی ئاوا
به هیزه نه ک هه ستی ئاوا به رزی هاوړیتی و ناوانگی پیاوانه .
کورد هه رچی راپه رینیکیان ده ست بی کردووه ، تیایدا شکون .
له پاش هه موو شکانیك کوردستان ده بیتسه مالی مردووان ، ئە-
مه ش گه لی جارن روو ده دات . ساتی واهه یه که نه ته وه که
تیکرا هیوا له ده ست ده دن . . . به لام هه موو شت له
ده ست ناده ن ، چونکوو ئە فسانه یان هه ر هه ن ، ئە فسانه ش
ده بیتسه سه رچاوه ی تازه بسۆ زیان ، وه گهرو کانی یه ک که
ئاوی روون و سازگاری لی هه لده قولی .

كورد كاراگه ريكي تايه تي خويان هه يه : ده توانن بيركردنه وه ي
 خويان بلكينن به ته فسانه وه . كاتي رۆژ روو له خراپي يه و سه ري
 دنيا ديتته يه كه تهوان توند ده ست به ته فسانه وه ده گرن ،
 وه كوو چوون يه كيك له خنكاندا بيت ده ست بو پووشيكيش
 ده بات . كاتي كه ئيش و ژانيس به سه ر ده چييت و داده مركيته وه ،
 له نيو ته فسانه كانياندا له له نگه ريك ده گه رين بو ته وه ي خه وني
 سه ركه وتن لايا بگيرسيته وه .

كورد گه لي جار هيوايان له ده ست داوه ، به لام دوا شتي
 به رگه ي له ده ست چووني گرتي ته فسانه كانيانن . ره نگه
 ته مه وه كوو قسه يكي ناريك بيته پيش چاو ، به لام كوردستان
 ئاوايه : كاتي له چياكاني پشت چوار سنووره كه وه ته فسانه ي
 كوون و به سالاچوو به ش نه كه ن ، كورده كان هي تازه كووره چي
 ده كه ن ته فسانه ي موذيون به كت و سه رده مي رانه بردوو و ته -
 نانه ت داهاتووشه وه .

هه ركه سي ته گه ر به لاي كه مه وه تاكه جاريك چوارمه شقي ،
 له بهر رووناكي چرايه كدا ، له ژيهر زنجيكي ته و چياي سه رووي
 ره وانده دا دانيشتي ، كه شه و دادئ بيره وه ري گه لي شا -
 خاوي كوردي له به رده مدا بيت ، ده زاني كونه ته فسانه يه ك
 به م ووشانه ده ست پي ده كات : ((. رۆژيك له رۆژان
 سليمان پاشا پينجسه د جنوكه ي گاز كردو فه رماني بو
 ده ركردن كه به دواي هه تاوا ، رووه و خوړنشين هه لفرن و جوا -
 تيرين پينجسه د كيژي ته و سه ري ته وروپايه په يدا نه كه ن ،
 نه گه رينه وه . جنوكه كان لي يان دا ، رويشتن و ماوه يكي زور
 دوورو دريژ گه ران ، تا توانيان پينجسه د كيژوله هه لبري رن .
 كيژوله ي هينده جوان و له بارو شوخ و نازه نين ده تگوت
 مانگي چوارده ي شه وي جوژه ردانن . به لام پيش ته وه ي به
 باله فري به خويان و كيژه ناسك و نازداره كانيانه وه بگه -

رینه وه کۆشک و سه‌رای شایانه، سلیمان پاشا به و زیگه یه دا
 که ده بی هه موومانی پیا بچین، رویشتبوو. له بهر ته وه ی جنو-
 که کان کیزه کانیاں به دل بوون، کردنیان به زنی خوینان. له م
 زن و زنجوازی یه گه لی منالی جوان و ئیسک سووک که وتتنه وه .
 له و مندالانه شزاروکی دیکه په یدا بوون . . . نه ته وه ی کورد
 تا به و جووره په یدا بوو .))

هه میسه له نیو گوئیگران و دانیشتواندا یه کیکی قوشمه
 هه ره یه که چه زی له گالته کردن بیت . هه ر که چیروکه که
 ده بریته وه ، ده لی : ((هی ته وه یه ئیمه ی کورد تاوا قوزین))
 به لام له و ته فسانه ی میلی و به ناوانگه دا، گالته و هه نه ک به دی
 ناکه ی . ته وه تراژیدیای هه زارساله ی خه بات و میژوووه ،
 چیروکی زوهاک پاشای به دغه سال و ناله بار ده گیریتسه وه
 (ناوه که ی دیکه ی ته زده ها که ، یانیش بیناراسه پ) ، که ده گهل
 گیانی خواپه و شه یتاندا ده سستی تیکهل کرد . له سه ر هه ر
 شانیکی ماریکی گه وره په یدا بوو . هه موو روژیک به یانی زوو، ده-
 بوایه ده ست و پیوه ندی پاشا میشکی منالیک بکه نه خوراکی
 هه ریه ک له و دوو ده هبایه . به لام دواى ماوه یه ک که بویمان
 ده رکه وت پاشا تاگی له هیچ نی یه ، یه کی له دوو مناله که یان
 گى ده دایه وه و له جیاتی میشکی ته و میشکی گویره که یان بو پاشا
 ده برد . مناله ساخه کانیاں له و چیا سه رکه شانه شارده وه وه
 ده لیین، ته و منالانه بوون به م نه ته وه ی کورده . ته وه دووه مین
 گیرانه وه یه له نیو کوئه لی گیرانه وه دا، به لام وه کوو چیروکی
 دلراکیشه ری جنوکه کانی سلیمان به شادی ته واو نابی .

((له وولاتی پاشا نشینی بیناراسه پدا، ئاسنگه ریک ده ژیا،
 نیوی کاوه بوو)) ، ته مه که ریم زه ندی بووی گیراینه وه ، که
 له سلیمانی ماموستایه و کئییکی میژوووی بو خویندنگه نووسیوه .
 له سه رخو قسه ی ده کرد، هیچ که سنی له م جیهانه دا ناتوانی

ئەم راستىيە بخاتە درۆۋە كە ئە فسانەى كاۋەى ئاسنگەر،
ئە فسانە نە بوۋە، بە لكوو راستىيە كى ميژوۋى بوۋە، راستىيە كى
بى پىچ و پە نا .

چاۋى دە برسسيكانە ۋە ۋ گوناي سور ھە لده گە پان كە چىرۆكى
يە كەم راپە رىنى لە ميژوۋى كورددا دە گىپرايە ۋە : ((ھەر
نۆ منالە كەى كاۋەى ئاسنگەر يان بىرد . يە ك لە دواى يە ك بوون
بە قورىانى پاشاي درندە . كاتى كاۋە دوا منالى خوى لى
دە ست داۋ ئىدى ھىى دىكەى نە مابوو لە دە ستى بدات،
بە روانكە چە رمە كەى لە بەر خوى دامالى و كوردى بە نووكى
دارىكە ۋە ۋ ۋە كوو ئالا ھە لىكرد . خە لكە كەى بانگ كوردبۇ گوردى
(كەلى كە ۋە) ۋ ھە موو ۋىكرا ھىرشىيان برده سەر كوشكى
پاشا . پاسە وانە كانيان كوشت و شوورە و سە نگەرە كانىيان
رووخاندو كاۋە خوى بە چە كوشى ئاسنگە رى يە كەى پاشاي
كوشتە . ئە مە لە رۆژى بە ناۋانگى بىستو يە كى مانگى مارتى
شە ش سە دو دواز دە سال پىش لە دايكۋنى عىسا رووى دا .))
ماموستا ميژوۋە كەى ۋە كوو (تەرە قە) بۇ دواى ھىشب بوۋە .
ميژو دە بى رۆژى دىارى كراۋى ھە بىت . ميژوۋى پىك و پىك و بى
ئە م لاۋ ئە و لا ھە مېشە ۋە كوو مە تالىكە لە رووى گوماندا . بە لام
بىست و يە كى مارت نىشانە يىكى زور ديارو لە بەر چاۋە و لى
چىرۆكى نىو خە لكىدا لە ھە موو شوپنىك، تە نانە ت لە ئە ۋىپە رى
باكووريش، لە ۋولاتانى سىكاند يناقىش، ھەر ھە يە . ئە مە رۆژى يە -
كسان بوونى شە ۋو رۆژە لە بە ھاردا . لە ۋ رۆژە دا، تە نانە ت لى
گوندى كانى چىك و سىلۆقاكىش ، كچان ۋىنە يىكى مۇرانا، نىشانەى
زقستانى خراب، لە روۋبارو گۆلە كاندا نوقوم دە كە ن و بى دە م
گۆرانى چىپنە ۋە پىشۋازى گە پانە ۋەى بە ھار دە كە ن .
خوش ئە ۋە يە ، ئە ۋ راپە رىنە ئە فسانە يى يەى كاۋەى ئاسنگەر
سە ركدايە تى كوردە دە گوترى سالى ۶۱۲ ي پىش زايىن رووى

داوه، هر ته و ساله‌ی که له داوینی چیاکانی کوردستان،
 (نهینه‌وا)، خوی دا به دهستی دوزمنانی یه وه، کالدایه کان له
 بابیلوه و میدی یه کان له باکوره وه، له و ساله دا، تاشووری یه
 کانپان شکاندو بناغه‌ی ئیمپراتوری بابیلی نوئی یان دانا . . .
 (باشه، چاوت لی یه من پیم گوتن، ته وه به لگه یه که که شته
 که ته فسانه نی یه .) (ماموستا که ریم زه ندی که باسی رووخانی
 نهینه‌وامان کورد، که شایه وه،) (ته وه تاشکرایه که ئیمه‌ی
 کورد نه وه ی میدیه کانین .) (— ته مه سیهم گیرانه وه بوو له
 باره ی بنه چه ی کوردانه وه —) ((کاوش، بی گومان، سه رکده ی
 راپه‌رینی میدی یه کان دژی نهینه‌وا بوو .))
 له وه یه ئیمه سه د جاران گومانمان هه بیت، به لام کو-
 رده کیان باوه‌ری کوت و میان به مه یه . بیست و یه کی مارت،
 بیره وه‌ری ی یه که مین راپه‌رین له وه موو راپه‌رینه‌ی له ژماردن
 نایه ن، له هه موو کوردستاندا ده کری به چیژنی (نه وروژ) واته
 روژی نوئی، که وره‌ترین روژی چیژنی نه ته وایه تی .
 ئەم چیژنانه خوشتتر ده بوون، ئەگەر کورده کان له باتی یاد-
 کردنه وه ی راپه‌رینی خویناوی، چیژنیان به یادی جنوکی
 له ته وین بی به ش و بی گومان کیژه ناسک و دل به ره کانیشی-
 بگیریه به لام ته و ته فسانه خوشه هیچ میژوووه کی نی یه و
 سه ره رای ته وه ش پیوستی با بلیین به *corpus delicti* هه یه .
 هیچ به لگه یه ک به ده‌سته وه نی یه . له وه یه هه بووی، هه زار
 هه زار و دوو سه د سالی له مه ویش، ته و ده مه ی کورد فه له تیا-
 وه رگرت و هه رکی یه کیش به شاخه‌کانی کوردستاندا که رابا ده ی توانی
 چاو بپریته نیو چاوی ژنه جوان و جه حیله‌کا . ته نی
 ژنی کوچه‌ر رووی خویان به پیچه داناپوشن (۱) . . . ده ی چون
 ده توانی هه سی زین بکه‌یت یا ره شماليك هه لبده‌یت ته‌گه‌ر
 پیچه‌ت کردبی؟! به لام له نیو ته و کوردانه‌دا که نیشه جی

سوون، ری و شوینی ووردی ئیسلام وا پئویست ده کات هه م—وو
 سالی ته و کچانه ی ده گه نه ته مه نی چوارده سالان بکریئن
 به ژیر عه با (بالاپوش) ه وه که پارچه ییکی ره شه له ته وقی
 سه ره وه تا پاژنه ی پی یان داده پوشی . ته مه ئیدی برانسه وهی
 جوانی و برانه وهی به لگه ی له به رچاوه . له خزمی ن پیزمیک و
 هاوری گیانی به گیانی به ولاوه که سی دیکه چاوی بییه
 ده م و چاوی ژنه کورد ناکه وی (۲) . به لام ته فسانه ی شوخی
 و جوانی یان هه ره رده وامه . له وه یه به لگه له سه ری لاوانی
 کورد دا ده ست بکه وی که زوریان حه زله وه یه هه ر که هه لیان
 بو هه لکه وت ده ست بده نه تفه نگ و پروویکه نه چیا . گه لی جار
 سام و پیروزی ی پاله وانیان به لاوه له ژیان خووی بی گرنکیره .
 زوو هه لده چن و زوریش خوش باوه رن .

کورد باوه ریان ته نانه ت به و تورکانه ش کرد که له کاتی شکان و
 به زیندا له ریکه وتننامه ی ناشتی له سیفر *sevres* سالی
 ۱۹۲۰ به لینیان ئیمزا کرد که سه ره خووی بو کورد ده سته
 به ر بکریت . به لام به لینی خوویان به جی نه هینا . له باتی
 ته وه به سه رسوورمانه وه ده یانپرسی ؛ ((بوچی ؟)) ، ((بوکی ؟)) ،
 ((ته وه هه له یه له تورکیادا کوردنی یه .)) .

سه مه ره ته مه یه ته گه ر تو له ئینسکلوپیدیایه کی تورکیادا
 ته ماشای ووشه ی (کورد) بکه یت ده بینی له باره یه وه نووسراوه ؛
 ((کورد، تورکی چیا بین که زمانی زگماکی خوویان له بیرچوته وه)) .
 به پی نامیلکه یه که نه ته وه په رستانی کورد بلاویان کردوته وه ،
 سالی ۱۹۳۹ له تورکیا (۱۷۰ . ۰۰۰) کورد، پیاوو ژن و زاروک له
 نیوبران به ته مانه به تالیئونه کانی له شکری تورک ، که پاش راهه رینییک
 بوتوله سه ند نه وه هه لمه تیان بردبووه کوشتیان .

چه وساندنه وه و زور لیکردنی کوردان هه ره رده وامه ، چونکوو
 هه ر (۴۰ . ۰۰۰) که س، تاکه خویندنگه یه کی سه ره تایی یان

به رده كه وي ته و دانه يه ش به توركي . هر (۲۰۰۰۰۰) كه س
 تاكه يه ك چيگه يان له نه خووشخانه ده ست ده كه وي شهش
 مليونه كوردى توركي رينگه ي ته وه يان ناده نى هر بلين
 كوردين . . . كه س نى يه بزاني به راستى كوردى ته وه
 چه ندن . ژماردنى گه لى كورد له توركي خه ونه هيواي
 نه وه يه كه به ته واوي سلوگاني ناگرينى رايه رينه (۳) .
 كاتى كه پيش شه رى يه كه مي گيتيگره سولتانه كاني توركي
 فه رمانره واى هموو روزه لاتى نيوه راست بوون كورد له
 به نديخانه يه كي هاوه شدا ده زيان . كه پياوه نه خووشه كه ي
 بووسپور به بى هيزى مردو ئيمپراتورى يه پيره كه ي پارچه
 پارچه بووه هه ره شيكي نه ته وه ي كورد له پارچه ييكدا گيو
 سايه وه . ته مپرو سى مليون كورد له ئيران ده زين مليون و
 نيويك له عيراق و هينديكيش له سوريا (۴) .

به بى ته وه ي پرسى به كورد بكرت و به پيچه وانه ي پروتستى
 بى هوئيدانه يانه وه سنورى چوار وولات كوردستانى دابش
 كرد . كورد به ناچارى به نايمان برده وه به ر ئاشناى ديرينه ي
 خوويان : رايه رين و . . . ته فسانه .

كونه ته فسانه ي پاله وانان بوا رايه ريني بى هيقى خورتى و
 هيزى ده دانى و پاش دواندنى شه ره له ته فسانه ي تازه دا
 بو دلخوشى و هيووا ده گه ران . وينه يه كي بچكوله ي شپن
 مه حمود سه ركوده ي دوو رايه رين له پاش شه رى يه كه مي
 جيهانى له هه موو ماله كوردىكا ده بينرى . ته گه
 به ديواره كه وه هه لنه واسر ابووه ته وا بئىگومان له نيو بوخچه و
 خشلى خيزانه كه دا ده دوزريره وه . شه واني دوورو دريژى
 زقستانان ته فسانه له ده وروبه رى وينه كان له دايك ده بن و گه
 شه ده كه ن هه مووش هه رله باره ي پاله وانيتى كوردانه وه ن
 سالى ۱۹۴۵ مردنى نووى پاله واني نووى وينه ي نووى به
 ديواره كانه وه و ته فسانه ي نووى له مهر ئازاكان له هه موو

کوردستاندا په یدابوون و پتر بوون . کوماری مه هاباده په که مین ده وله تی کورد له پاش چوارسه د سال ۶ ماوه ی هه شت مانگ ژیا (۵) . قازی محه مه دی سه روک کومار له لایه ن دادگه په کی له شکر ی فارسه وه ۶ درابه ده سستی پیاوکوزانه وه به سستی له سیداره دانسی .

له کوردستاندا ده نگی واهه ن که ده خوازن گری کویره ی هومیډو بیهومیډی بیرن . نه وانه ده لین؛ ((بیده نگ بن و کارا بکه ن . کوردستانی تازه خوی له خوییه وه له دایک ده بیی . نه وه تا نیمه هه رله نیستاوه (به سته ی دوکان) مان هه یه . ته نیی ده وله تانی گه وره و به هیز له جیهاندا شتی وایان هه ن . نیمه ش یه کیکیکن له وانه .))

کورد ده یانه وی کار بکه ن . نایانه وی بیده نگ بن . ده زانن به سته ی دوکان پروواره که ی ده سته مو کردووه و یه ک ملیون و چوارسه ده هزار گالون ناوی راگرتووه و ده شزانن که وزه (نه نیژی) ی به سته که کاتی له ده رگه ی ژیرینه وه بازاره قسه ده به سستی و هاره ی دی ۶ گیزه ریک به به رزی ۲۳۵ پی به ئا-سماندا فری ده دات . له هیچ کوییه ک ویستگه ی هسپینوی نه له گریک به رچاو ناکه وی . به لام له (دبس) که ویستگه یه کی هیزی نه له گریکی لییه ۶ به سته ی ناو نییه . له ژیریه کی له چوار مه نجه لی کولاندنه که دا ۶ بو هه لگیوساندنی ئاگره نه وت به کار دینن . ده کرا نه له کتريک هه بیت ۶ به لام که س به کاری ناهیننی . له چپاکان خه لکی جوړه مه شخه لیک به کار دینن که له داری سنوهر درووستی ده که ن ۶ هه روه کووو زه مانی گاهه ی ئاسنگه ره ۶ یانیش چرای نه وت (فانوز) به کار دینن . ماله ده وله مه نده کانیش چرای پارافین (لوكس) یان هه یه . لیړه فینک که ره وه (نه یه ر کوندیشنهر) ی خومالیی واهه ن ۶ به گوپړه ی ری و شوینی کارده که ن ۶ که گه لی گه لی له پیش ته وه دا

یه که م گۆیسی ته دیستون له تاریکییدا بدره وشیتیه وه داهه زراون .
 له سه ربانی مالانی گونده کانی چیاو له بازاری شاری به ته له گریک
 رووناکی سلیمانیش چینی خۆل و کپی و نیویک ته ستوره و چاک و
 سفت به باگردینی له بهرد دروست کراو و په ستینراوه ته وه . بهاران
 به سه ریا داده باری و چۆله که پاساریش تووی گیای به سه ردا به
 رده ده نه وه .

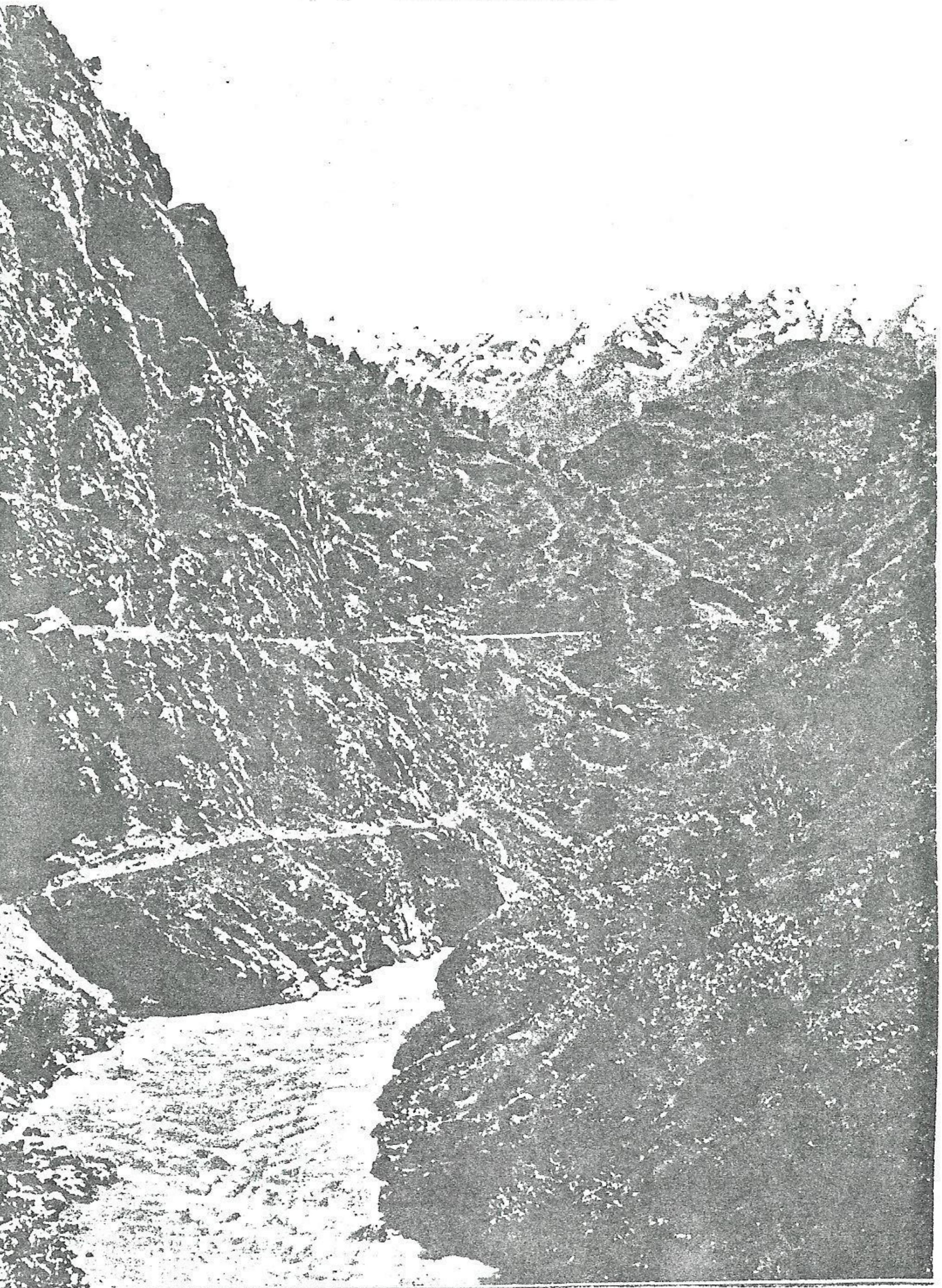
له مانگانی گهرمای هاوینیشدا ژووره وه فینک و سیبه ره و سه
 ربانیش سه وزه مافووری گیاو چینه خۆله که ته نانه ت گه
 رمترین تیشکی رۆزیش ده گرنه وه . به لام به زستانان که سه ریا
 نه کان ده رووتینه وه ته م چینه خۆله ده بیتیه کوگی تیشکه
 چاوچنۆکه کانی هه تاو . فینک که ره وه ی کورد و سه ربانیکی گلین
 بوخه لکه که و ته شکه وتیش بو هینگه لی کوچه ره کان و چ لسه
 چیاکان و چ له داوینی گورستانه که ی سلیمانیه
 ته و پیشکه وتنه ی به سته ی مودیرنی دوکان هینایه گوری
 کارناکاته سه رزۆریه ی کورد . ته وه ته نی ته فسانه یه که لسه
 ده مکاتی رانه بردوودا .

ته فسانه ییکی دیکه له ناوچه شاخاوی یه کانی کوردستاندا
 له داوینی ئارارات و تا ده گاته وولاتی فارس بلاوتیه وه ته مهش
 دیسان ته فسانه یه که له ده مکاتی رانه بردوودا . به لام کاتی که
 ده یگیژنه وه کورانی لاو ده ست ناده نه تفه نگ و تاسه ی ره فتا
 ری پاله وانانه نایانوروژینی و پیاوه پیره کانی شه به شله زانه وه سه
 ریان وه رده چه رخینن و ده نۆرنه قانجه و قورینان . راستی یه که ی
 له کوردستاندا هه موو ته وانیه که خویندن و نووسین نازانن
 هه ست به شله ژان ده کهن . له کۆلتووری دیپینه ی کورداندا
 پتر له پیوست خه لکی له م بابه ته هه ن . ته و ته فسانه یه
 چل سال له مه و بهر ده سته یی کرد . دواپی هاتن و برانه وه
 که شی کاتی ده بی که نه جمه دین مه لای چیروک بیژو ماموستای

گه ل رۆزانی خۆی له سلیمانی کوتایی بی دینیی .
 ئیواره ییکی سه هۆل به ندان بووه سه رما ده خزایه نیو
 هیسکی مرۆف که خۆمانمان له به رده م زنجیکی نزمدا لسه
 گه ره کیکی کونی سلیمانیدا بینیی وه . پیاو بی ته وه ی له سه ر
 نووکی پییشی راهه ستی که ده ستی هه رده گه یشته سه ربانه
 گینه که . دیواره ته خته کان هه لمی به سالآچوون و تیشکی
 کزولاوازی هه تاوی نیوه رۆزیان لی هه ل ده ستا . له پشت
 شووشه ی ده لاقه کانه وه رووناکی یه ک ده بینراهه به لام گه رده
 توژی که له که بووی چه ند ساله نه یده هیشت ناوه وه بینیی .
 له ژووره که وه ده نگی نزمی مامۆستای هه ره ناودار ده هه ات
 کوومه لی پیاویش به ده نگی سه یرو منالانه و ئارام لی بپراو بویان
 ده سه نده وه . ده مانویست پیش ته وه ی بچینه نیو خویندنگه ی
 به نیوانگی کوردستان ، ((خویندنگه ی که شتی نوح)) چیژی
 ته واو ته واو له وساتی وه جۆش هیینه ری چاوه نواری یه وه ره
 بگرین . . .

پاشان به ده سه که ئاسنینه که له ده رگه مان دا له پشت
 ته خته قایی یه زارچراوه کانه وه به رده یه کی فش و قول لادراو له
 ناکاو بیده نگی خه لکه که ی ژووره وه ی داگرته وه . ئیمه چووینه
 ژووری ، راستی یه که ی خشاینه ژووره وه . زۆر به زه حمه ت هه
 لکشاین . به سه ر کوومه لی شتی سه یرو سه مه ره و به بیرانه هه
 تووی تیکه ل و پیکه ل ، کورسی ی دارین و سنووق و ره ف و میزی
 بچووک و له نیوان پشت و چۆکی ته و پیاوانه ی هه ریه که له
 لاییکه وه که له هه رکوی یه ک جیگه یان به رکه وتبی ، لی دانیشتبوون .
 چاوه ری یان ده کردین . ته مانه هاوسی و هاوری و دلسوژو
 هاوده رد بوون . خویندکاری ته و پیاوه بوون که ئیمه به
 ئیواره یه هاتبوینه سه ردانی .

پیره پیاویکی به ژن ناوه ندی چاکه تیکی فش و قول و ده لپو

دووی له به ردابوو، کیتسه یه کی خوری له سه ر کردبووه ریشی نه تاشراوی حه وتوووه کی پیوه بووه ته باشیره که ی خسته وه ناو ته و پاکه ته ی له سه ر کومه لی کیب و ده فته ر دانرابوووه ده سستی به چاکه ته که ی پاک کرده وه و هات به خیر هاتنمان لی بکات . . . راستی یه که ی ویستی در به و هه موو خه لکوشتانه بدات که ئیمه له نیوانیاندا راه ستا بووین و به ره و لای ئیمه بیت . نه جمه دین مه لا بووه ماموستای به ناوانگ و چیروک و داستان بیژنه و پیاوه ی هوش و بیوری نه ته وایه تی کوردان ده ژینیتسه وه . ته و پیاوه ی زیانسی تایه تی خوی به شانده وه و کردی به شه ش هه زارو پینجسه د پارچه وه و دای به هه ر که سی ده سستی بو راگرت . هیشته اش بو به خشینه وه زور زورتی پی یه . به راستی له جارن که لی زورت

چل سال له مه و پیش نه جمه دین مه لا ده سستی به وه کرد خه لکی نه خوینده واری هه رزه کار فیوری خوینده وه و نووه سین بکات . له ماوه ی چه ند سالی کدا ناوانگی خویندنگه که ی که مه لا نیویکی سه یری لی نابوووه ((خویندنگه ی که شتی نوح)) به هه موو کوردستاندا بلاو بووه وه . بوچی که شتی ؟ بو که شتی نوح ؟ نه جمه دین مه لا تاوای بووون کردینه وه : ((بو ئیمه ی موسلمانیش که شتی یه که ی نوح هه میشه نیشانه ی پاراستن و نیشانه ی زیانیکی نوی بووه . . . ته و زیانه ی چه ند سه د سالیکه شه ری بو ده که ین . له سه ر ده می داگیر کردنی تورکدا که نه خوینده واری ۱۰۰٪ بووه ته مه نیشانه ییکی روون و تاشکراوو . راستی یه که ی که س نازانسی نووخی پیرو له کوئی وه ده سستی پی کرده به لام ته گه ر له جیگه یه که له نگه ری گرتی که ته وا له چیای نارارات له نگه ری گرت . ته مه ش چیا یه کی کورده وانی یه ؟))

مه لا كه ژني هينابوو سي سالان بوو، زوريش گه وره تر
 نه بوو كه ژنه كه زجه كه ي له ده ستي ههل هات . مه لا
 نه وينيكې گه وره تری هه بوو، خویندنگه كه ي . هينده سه ر قالی
 قوتابی په كانی بوو كه ژنه كه ي خوې له بیره وه چوو . كاتیکیش
 كه بیري كه وته وه هه وه كي به ده سته وه نه مابوو ده ردي له
 ده ست چوونی خوشه ویسته كه ي پی ده رمان بکات . نه جمه
 دین مه لا هیچی نه بوو . رژی له رژیانیش له باقی
 ده رز ووتنه وه كه ي داوای به راتیکې نه کردوو . هه رچیشی
 هه بوو خه رچی کردو پاشان به وه ده ژیا كه خه لکی
 ده یاندا پی . له بهر نه وه ی شا کرده کانیش له نه جمه دین مه لا
 خوې ده وله مه ندر نه بوون ، ده ستي کرد به کوگردنه وه و
 نووسینی هه کایه تی کوردی و داستان و مه ته ل بو رژیانه کان .
 به لای كه مه وه هه فته ی په کیك . هم کاره نه وه ی بو ده سته
 بهر ده کرد كه له برساندا نامری (۶) .

په کیك پیاله چای گهړنی دا به ده ستمانه وه و له کاتیکیا
 نه جمه دین مه لا تپی عاره بی ی زل زلی له سه ر ته خته ره شه .
 كه ده نووسی و نه لف و پی ی به شاگرده گه وره کان ده گوت
 نیمه دیمه نی چله مینی درامای نه فسانه پی و نادیا ری كه شتی
 نووحه كه بیان ده بیني . تاكه ژوریک كه له ۲۳۸۱۷ م گه
 وره تر نه بوو سه ربانیکې خوگین به سه ر چوارچیلوه پیکسی
 دارینه وه كه خرابوو سه ر دوو کووله كه ی چه پ و راست .
 له ژیر بنمیچه كه وه گه لی شتی سه یرو سه مه ره شهور
 ده بوونه وه ته تکه و له رزانه وینه ، زریق و باقی کریسمس
 زنجیره ی پارچه کاغذی ره نگاره نگی درژولکه ، پاشماوه ی
 چوارچیلوه ی کارتونی چرا ، زه نگیکی پینج چین ، کچه هولاندیکې
 له کارتون دروست کراوی قاپقاپ له پی ، په ك ریزه گلویی ره نگو
 ره نگی له کار كه وتوو .

له سووچه که ی نیزیکی ئیمه به ته نیشته ته ختی نووستنه -
 که وه هه لم له ده فریکی بچورک که به سه ر سووه یه کی عه لا -
 دینه وه بووه هه لده ستا . له سه ر جیگه ی نووستنه که ی مه لا
 که له ته خته داری زه درووست کرابوووه دوو پشیله به بی ته وه ی
 هیچ خویان تی بگه یینن به چرنوکیان له پالتو عه سه که ری یه
 کون کونه که ی مه لا ده گرت .

له سووچه که ی دیکه وه دوو ته خته ی ره ش له سه ر دوو
 سییا دانرابوون . له و شوینانه دا که ره نگه ره شه که قله شاپوووه
 ته خته رووته که به ده ره بووه . سووچی سییه م میوانه کانسی
 مه لای لی پاره ستابوون که چاره روانی ته وه بوون مه لا له ده رز
 وتنه وه بیته وه . له سووچی چواره میش هه سه ر ته خته
 ره شه که ته خته یه کی ریک و پیکی خویندنگه دانرابوووه شمش
 شاگردی تازه سه ریان به سه ر سی کتی پی پۆلی یه که مـدا
 شوورکردبووه وه . ته نی یه ک شاگرد هه بووه که منالکاربووه مـووی
 لی نه هاتبوووه . چه ناگی ته وانی دیکه هه موو جی گویزانی
 پیوه دیاروووه .

ده کری هه موو شتیکی نیوان دیواره کان نیوان بنمیچه
 نومه که و زه وی یه ره قه که به تاکه ووشه یه ک باس بکری : گهره لا -
 وژه هه ر ده تگوت بازاری کونه فروشه که ی پاریسه . کوللی
 رۆژنامه ی کون و کیب و ده فته ره باوه لیکی سه فه ری و سه به ته یه -
 گی پر له هیلکه به دوو دار عاسا که شیخ مه حمود له پاش
 خوی به جی هیشتوون به سهینه یه ک و سه رکی کاهوووه قوتوووه ک
 هیندی ته باشیری تیدایه به راسته یه ک و هیندی گویزانی زه نگ
 گرتوووه شووشه مه ره که بی پرو فالاه چرایه کی لوکسی بن
 شکاووه پاکه تی نووکه قه له می کون و قوتوووه کی پر له قه له مه
 کون به پارچه سفه نجیک و زه ره بینیکی گه وره و چه ند پانتولیکی
 کون کون تاکه سولیک که خرابوووه سه ر کومه لی کاغزه ز

بۆ ئەو ی با نه یانبات ههیندی په رگالی دارین سوکانه
 پاسکیلیکی زه نگاوی ههیندی رۆژ ژمیوی کۆن که دیاره
 کاتی خۆی بیست سالیك له مه و سه ره بۆ پرو پاگه نده بلاو
 کراوه ته وه پۆستالی زستانه ی عه سه که ری و کۆلی پاکه تی
 نامه و کاغه زو سنووق سه ره رای ئەم هه موو شیت و
 مه ک و بابه تی ده رز ووتنه وه یه که هه ژاری یه که ی مه لا
 رپگه ی نه ده دا فری یان بدات وینه یه کی جوانترین کچه
 عاره بیش هه لواسرابوو و وا بزانه هه روا به ریکه وتیش بوو
 که له بهر ده میدا له سه ره کۆلی کتیب گۆلدانیکی شکاو دانرابوو
 چه پکی گۆلی پاراوی میوگی تیدا بوو له یه یه گۆله کانی
 ژیر وینه که نیشاندەری نهینیی زیانی نه جمه دین مه لا بن
 به لام هه رچی یه که له پشت ته و هه بوو نه ره به ن و خوا
 په رست شیوه وه بیته مانه جمه دین مه لا زۆر له وه دووره که
 کابرایه کی دلگه رمی سووقی مه شروب و خه ون بین و خه مبار
 بیته که تاوی له مه و پیش پینج تیپی یه که می ته لف و بیی
 روون ده کرده وه به ریک و پیکی ئاگای له گۆتنی هه ریه که له
 خویندکاره کانی بوو و خۆی له گۆل خه ریک کردن پیوست
 به نمره دانان نه بوو ته وان ته مه یان هه ره له ده م و چاوی
 مه لادا ده خوینده وه

ده رزی خویندنه وه ته واو بوو هه نیه ی به سه ره قۆله کانی
 سه ری و زه رده خه نه یه کی فیلبازانه له م لاو لای چاویدا
 به دی ده که راه

((ئیوه ده بوایه له سه ره ته و ته خته یه دانیشتناپیسه
 ... جیگه ی ئیوه ته وی یه . ئیوه نه خویندنه وه و نه بوو
 سین و ... بگه نه قسه کردنیش ... به زمانی کوردی ی ئیمه
 نازان)) که هه راو ده نگه ده نگی پیکه نینه که دامرکایه
 وه هه رچۆنی بوو هه لیکی قسه کردنمان وه گیر که وت :

((به لام ئیمه ته نانه ت ناشزانین خویند کارانی هاویلہ مان کین ؟))
 خویند کارانی پله ی ده ستپیک و پیاوی سمیل قیت یه ک به
 دوا ی یه کا له جیکه کانیا نه وه هه ستانه سه ری و به
 ترسه وه خوئیانیان پیشکەش کرد
 عه بدو لا ره شید و ۲۲ سال به رد کیش
 محه مه د ره شید نه حمه د و ۲۳ سال و شو فیرو له گه ل نه
 ولای براید او ویکرا هاتبوون
 ره ئووف مه حموود و ۲۳ سال به نا

یوسف فه تتاح و ده م و چاوی سوور هه لگه رابوو که به ده م
 ته ته له ی زمانه وه و ناوی خو ی گوت شاگردی به نا بوو
 به لام برا بچکوله ی کلاسه که بوو هه هیشتا مووی لی نه هاتبوو
 تیخی له روومه تی نه دابوو گوناکانی ده تگوت سیوه لا سووره ن
 خویند کاره که ی ته نیشتی - عوسمان نه مین له هه مووان گه وره
 تر بوو و ۲۸ سالان بنوو نیوه ی ته مه نی شاگردی سه وزه فروش
 بووه

درا کهس که هه ستا عه بدولره حمان موسته فای ۲۴ سالانه
 بوو که یارمه تیده ری زیترنگه ریك بوو
 شه ش پیاو بوون و چنگیان له شتی گیر کرد بوو که زیان به
 مندالی به به شی نه برپیوون له م کاته دا دوا شه ش که
 بوون و چونکوو له ماوه ی نه م چل ساله ی رابورد وودا که شه ش
 هه زارو پینجسه د که سی دیکه له پیش نه ماندا له سه ره نه و
 ته خته شکاوه ی جیره جیری لیوه ده هات و دانیشتبوون
 شه ش هه زارو پینجسه د که سی گه وره که نه جمه دین مه لا
 فیتری کرد بوون چوون بخویننه وه و بنووسن و چوون ورده کاری
 ژماردن نه نجام بده ن و هه روه هاش چوون میژووی کونسی
 کورد له نه فسانه ی کوت و مت هه لویرن بو چاکه که گهل
 خه لاتی کرد بوو و تاجی له سه ر نابوو و تاجی نه فسانه یه ک
 له سه رده می ئیستادا

له كوردستان ته فسانه يه كي ديكه ش هه يه كه ته فسانه كاني
 ديكه له سيپه ري ته ودا هه موو ره نگ له رووياندا ناميني .
 ته و ته فسانه يه به هه موو لايه كدا بلا و بوتته وه و هه موو
 كه سيكي گرتوته وه . خويني گه رمي لاوان ديينته جوش، ميشكي
 ته وانه ي خه ريكي فيرپووني ژماره ن شه كه ت و ماندوو ده كات و
 خه يالي پيرمه يردو دنيا ديده كان وه به ر قامچي ده دات .
 زه نكيكي زيپين لي ده دات و وه كوو چراوگي سوور، شه وانه،
 به سه ر هه رسي گوشه ي كوردستاندا ده دره وشيته وه و هه ر
 نه بي مزگيني سه ركه وتن ده داته ئاسماني شيني گوشه ي
 چواره م . كووله كه و پاله وانه ي هه موو خه ونه كان ي كوردستاني
 گه وره و ده و له مه نده و سه رديپري لاه چي هه موو راپه رپنه كاني
 كورد له په نجا سالي دواييدايه . ته فسانه يه كه هه موو
 به ندو باوي سه رده م و بیره وه ري له كوردستاندا پساندوو .
 له سه رده ميكه وه تا سه رده ميكي ديكه هه رده ميئي .
 له سه رده ميكي ناديارى داهاتوودا، سه رده مي كه كوردان
 به تاسه وه ن له قولاييي سه ده كانه وه ده ري به پين، بو
 ته وه ي له سالاني داهاتوودا، له مانگاني داهاتوودا - ئاخ،
 خوزگه هه ر چه ند رۆزىك ده بوو - بيته دي، له سه ر-
 ده ميكي ناديارى داهاتوودا، ته فسانه ي ته فسانه كاني كورد
 شيوه ي باراني په له ي سالي هات و خوشي و هه رزاني
 ده گريته خوئي . له نيوه راستي ته م سه ده يه دا نيشانه ي
 چه وتي يه كه هاواري ده گاته ئاسمان .
 له سه رده ميكي كوني رابوردوودا، ته ني ته فسانه نه بوو،
 به لكوو هه ر ئينجيلي پيروز خوئي بوو .
 ((ته م سي پياوه، شه دره ش و مه شه ش و ئابيد - نيگو،
 به ده سستي به ستراره وه ، كه وتنه نيو ته نووري، گرگرتوووه وه . ته -
 وجا نه بووخه دنه ززه ر پاشا واقى ورماو به په له هه ستاييه

سه ر پئی، ده سستی به ئاخاوتن کردو به راویژکارانی گوت؛
 نه ری ئیمه سی پیای قوّل به ستر او مان نه خسته نیو
 ئاگره که وه؟ به رسیفیان دایه وه و به پاشایان گوت، راسته
 پاشا، نه ویش وه رامی دانه وه و گوتی: چاوتان لی بی، من
 چوار پیای به ره لا ده بینم، له نیو ئاگره که دا ری ده که ن
 و هیچ ئازاریکیشیان پی نه که یشتوووه، شیوه ی چواره میان له
 کوری خودا ده چلی .))

نه ری، هر به راستی، له سه ر خاکی کوردستان و له نیزیکی
 که رکوک، نه و جیگه پیروزه ی ئینجیلیه، که نه بووخه دنه ززه ر
 پاشا (نه بوو - کودوری - ئوسور - ی دووه م)، سی لاوه
 ئاینپه روه که ی، شه دره ش و مه شه ش و ئابید - نیگویی
 خسته نیو ته نووری ئاگراوی و گپرگرتوووه وه، به به رچاوی
 کورانی خوداوه که به ده سستی بابل یه کان ئاواره و ده ربه ده ر
 کرابوون .

نه بووخه دنه ززه ر پاشا زور ده میکه ئەم ژبانە ی به جی
 هیشتوووه . ئیمپراتوری بابل چه ند سه ده له مه و پیش
 رووخاو جووله که ش، ئاواره ی ئەم جیهانه، به لئین و چاره
 نووسی خویا پانیان هیناوه ته جی . به لام باباگورگور، بلیسه ی
 پیره پیای کورد، زمانی شینی خوی، له بن تاشه به ردیکی
 داوینی چیاکانی کوردستانه وه، له جیهان ده ردینی . چی ی
 دی ئاینپه روه رو خواپه رستانی لوی تی فری نادرین . به لام
 پیره ژنانی کورد، ناو له پ ده خویینه وه و نه و وه لامه به
 دایکانی لاو ده بیژن، که هیچ دایکی ئەم جیهانه نایه ری
 نو مانگ چاوه روانی بیت: کوری ده بی یا کچ؟!

به لام بو پیوانی کوردستان، باباگورگور، بلیسه ی هه
 میشه بی گازی ژیر زه وی (ویرای نه وه ش لووله نه وتی زیوین،
 حه زه نه وته کان، ویستگه ی په مپ کردنه که و نه و چرایه ی

به دريژاي شه و به سهر شاري كه ركووكدا ده دره وشيسته وه)
 هه موو وه بيريان ديننه وه كه له زيژره وه وي سي سه رتاسه ري ولاته
 كه ياندا گوليكي هه راوو بان و پوري زيژره ره ش شه پهل
 ده دات و پهل ده هاويژي . سالي ١٩٥٩ پاپوره تانكه ره كاني
 سهر زه ري اي نيوه راست نيزيكيه ي چل مليون تون نه وتسي
 عيراقيان گواسته وه . كومپاني اي پيترولي عيراق له و سالي ده
 (١٧٣٠٠٠٠٠٠٠) پوندي سته رلينيگي به قازانجي به تي دا به
 شه ري كه به شه كانيان ، نيوه ي بو ميري عيراق و نيوه كسي
 ديكيه شي بو چوار شه ري كه به شه كي كه كومپانيا كه يان
 لي پيك هاتوو ، نه وروپاو وولاته يه كگرتوووه كان . نه مه
 هه موو له تاكه ساليكدا !
 پيترولي عيراق كه به لووله نه وته كاندا له كه ركووكه وه
 ده كه يشته كه ناره كاني روزهه لاتي زه ري اي سبي ، سالي ١٩٦٠
 له ٣٠٠ مليون تون پتر بووه . نه مه پي ي ده لين نه وتسي
 عيراق .

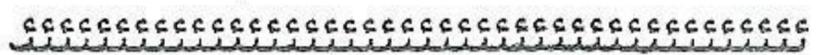
كه و ره ترين پالوتنگه ي نه وتي گيتي له (عه بادان) به
 خه لي جي فارسدا مليونان تون به رو به ره هه مي نه وت به
 جي هاندا ده به شيته وه و له سهر هه مووشي ده نووسري ؛
 ((ئيراني)) . كومپاني كاني نه وت له به شي روزهه لاتي توركي اش
 لووله نه وتيان دامه زران دووه . ته ني توپژي نه وتداری چه
 زي ره ، له باكووري روزهه لاتي سووريا ، هشتا چاره ري ي
 ده ستي مرؤفه كه ده ري به پيني . ره نكه پيوست به وه ش
 نه كات بليين نه و مرؤفه نابي كورد بيت .
 چوار ناوچه له چوار وولاتدا نه و سامانه نه فسانه بي يه يان
 فه شارتوووه كه ته نانه ت هپچ جيولو جيكيش ناويژي به مهزه نه ش
 بلي چه نده . به لام به سهر نه و چوار ئوقيانوو سه نه وتي
 زيژره وي يه وه ، هه وارگه و مه لبه ندي خه لكي لي يه كه جار
 به جار ده توانن هه ستي خويان به عاره بي يا فارسي يا

تورکی دەر بېرن، به لام تاکه زمانی زگماکی و هاو به شیان زمانی
 کوردی یه . جار له دواي جار که کورد راپه رپون دژی ته
 وانه ی توند توند ده ستیان ناوه ته . بینا قاقای لووله نه وته کانیا،
 هه ربه سه ریاندا کیشاون . ته وانه هیزو سامان و ریکه وتناس
 مه ی ده وله تی یان به ده سته وه یه ته نهها له بهر ته وه ی زه وی
 هه لده که نن و بو نه وت ده که رپن . کوردان هیچیان نی یه له
 چاو نه ترسیه کی بی هومید به ولاوه ته مه ش ته نجاهی هه ست
 کردنه به وه ی که خرابه یه کی زوریان له گه ل کراوه . هیچیان
 نی یه مه گه ر تاسه و خه ون و خه یالی وولاتیکی ده وله مه ندو
 به ختیار، ته فسانه ی ته فسانه کان، ته فسانه یه ک له ده مکاتسی
 داهاتوودا .

کاتی که دووری و کات به ناچاری ده که ونه نیوان سرۆف و
 هاوری نیزی که کانی یه وه ، پیاو چه ز ده کات هه ر نه بی شتیکیان
 له لا به جی بهیلت که هه موو یادگاره کان بیاریزی، ئاواتسی
 گه رم و دلسۆزانه . ته و گه له جوانه ی چیاکانی کوردستان،
 ته فسانه کانیا پرن له پاله وانیتی و هیواو شیعی ناسک .
 به لام ده بی ته نی له خه ونه کانیا ندا له ئاسماندا وه دوویان
 بکه ون . زیان ده یه وی که پیاو زه ویه کی بته وی له زیار
 پییدا بییت .

کورد له پیناوی وولاتی زور جوانی خویندا له پیناوی
 ته فسانه کانی و سامانه که یدا به هه زارانیان زیان به خشیوه .
 ئیدی کاتی ته وه هاتوو که ده ست پی بکه ن له
 کوردستاندا بژین و بو کوردستان بژین .

په راویزو روونکردنه وه

۱- زۆری زۆری ئافره تی کوردستان به تایبه تی له لادی، پیچه ناکه ن .

۲- به پیچه وانه ی ته وه وه که نووسه ران گوتویانه، ژنه کورد زۆر زۆر ئازاد ن و پیوه ندی کومه لایه تی له کوردستاندا هینده به هیزو دلپاکانه یه که دوست و هاوری و هاوسی و میوانیش به هاسانی چاویان به خیزان و خوشک و کچی یه کدی ده که ویت . له م رووه وه کورد گه لی له گه لانی نیژیکی خوی له پیشترن .

۳ ۴- ته گهر چی هه تا ئیستا که ش ستاتیستیک و سه ر ژمیر له باره ی ژماره ی کورده وه له و وولاتانه دا که کوردستانیان داگیر کردوه ، چنگ ناکه وی به لام پیاو ده توانی بلی ته مپرو ژماره ی کورد له کوردستانی باکوور (تورکیا) ۱۰ - ۱۲ ملیون ده بیته . ژماره ی کورد له کوردستانی رۆژه لات (ئیران) له ۵ - ملیون که متر نییه و کوردی کوردستانی باشووریش (عیراق) ده گاته - ۴ - ملیون و کوردی کوردستانی سووریش ملیونیک ده بن .

۵- کوماری مه هاباد له ماوه ی نیوان ۱۲۱ / ۱ / ۱۹۴۶ ه وه هه تا ناوه راستی مانگی دوو زده ی سالی ۱۹۴۶ ژیه با . پیشه و قازی محه مه دیش له ۳۰ مارس ی ۱۹۴۷ دا لبه سیداره درا .

۶- به داخه وه ماموستای پایه به رز نه جمه دین مه لا له هه ل و مه رجیکی زۆر ناخوش و دژواردا له (۲۶ ی نسانی ۱۹۶۲) کوچی دوابی کردو ته نانه ت چه ند رۆژیک پاش مردنه که ی پیی زانرا .

Kitêbxaneya Kurdî
Kurdiska Biblioteket/Kurdish Library
Stockholm/Sweden

4695

M. Zikmund - J. Hanzelka

KURDISTAN

Photographs by M. Zikmund, J. Hanzelka, J. Novotný

Translated by Till Gottheiner

Graphic design by Václav Rein

Designed and produced by Artia

© 1962 by Artia

Printed in Czechoslovakia

S 1141

KURDISTAN

*Country of Insurrections,
Legends
and Hope*

MIROSLAV ZIKMUND

JIŘÍ HANZELKA

**TRANSLATED FROM THE
ENGLISH INTO KURDISH BY**

ZAGROS SIRWANY

PUBLISHED BY

Socialist Organisation of the Kurdish Students in Europe

(SOKSE)